

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Αθήνα, 15.3.2017

Αριθμός Γνωμοδότησης: 65/2017

(Ατομική)

Αρ.πρωτ. ερωτήματος: 25061/Z1/15.2.2017 Διεύθυνσης Οργανωτικής & Ακαδημαϊκής Ανάπτυξης του Υπουργείου Παιδείας Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Ερώτημα: Αν το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) μπορεί να χορηγήσει σε υποψήφιο προγράμματος για χορήγηση υποτροφιών (εκπόνηση διδακτορικής διατριβής) πλήρη αντίγραφα των ερευνητικών προτάσεων που έκαναν πάντες οι συνυποψήφιοί του επιτυχόντες και μη, με τη μοριοδότηση - αξιολόγηση και τα ονόματα των βαθμολογητών.

Γνωμοδοτών: Ο Νομικός Σύμβουλος Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ:

1. Με την υπ' αριθμ. ΚΥΑ 82871/Z1/23-5-2016 του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργού Οικονομικών (Β/1506/2016) και στο πλαίσιο του προγράμματος υποτροφιών με τίτλο «*Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού μέσω της υλοποίησης διδακτορικής έρευνας*», 1^{ος} Κύκλος, ΕΣΠΑ 2014-2020, ορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα αυτό.
2. Σύμφωνα με την οικεία πρόσκληση για εκδήλωση ενδιαφέροντος, οι υποψήφιοι υπέβαλαν αίτηση που συμπλήρωσαν τα απαραίτητα στοιχεία και περιέγραφαν την ερευνητική τους πρόταση, ενώ η διαδικασία της αξιολόγησης

πραγματοποιήθηκε όπως αναφέρεται στο Κεφάλαιο Δ' παρ. α' της ανωτέρω Κ.Υ.Α. ως εξής: «Κάθε αίτηση αξιολογείται από δύο αξιολογητές. Η μοριοδότηση των υποψηφίων προκύπτει από το μέσο όρο των μορίων των δύο αξιολογητών, στον οποίο προστίθενται τα μόρια του βαθμού πτυχίου. Σε περίπτωση βαθμολογικής απόκλισης μεγαλύτερης των τριάντα (30) μορίων μεταξύ των μοριοδοτήσεων των δύο αξιολογητών, η αίτηση θα βαθμολογηθεί και από τρίτο αξιολογητή. Η τελική μοριοδότηση, στην περίπτωση αυτή, προκύπτει από το μέσο όρο των δύο πλησιέστερων μοριοδοτήσεων.»

3. Την 8-12-2016 αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του ΙΚΥ οι πίνακες επιλεγέντων, επιλαχόντων και απορριφθέντων ανά Επιστημονικό Τομέα και Κλάδο. Οι υποψήφιοι είχαν δικαίωμα ένστασης επί των πινάκων των αποτελεσμάτων. Στο πλαίσιο του ανωτέρω προγράμματος υπεβλήθη το αίτημα από τον υποψήφιο Λ.Κ. ο οποίος είχε καταταγεί στην 9^η θέση στον πίνακα των επιλαχόντων στον Επιστημονικό Τομέα «Οικονομικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες» να έχει πρόσβαση στο φάκελο όλων των συνυποψηφίων του (18 επιλεγέντων και 8 επιλαχόντων). Συγκεκριμένα ζήτησε να του δοθούν σε αντίγραφο: 1) οι πλήρεις ερευνητικές προτάσεις των 18 επιλεγέντων και των οκτώ (8) επιλαχόντων συνυποψηφίων του για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με τις επί αυτών αντίστοιχες αξιολογήσεις - μοριοδοτήσεις, που έλαβαν από τους δύο αξιολογητές και 2) οι βαθμοί πτυχίου των 18 επιλεγέντων υποψηφίων του τομέα «Κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες» και συγκεκριμένα του επιστημονικού κλάδου: «Οικονομικές και Νομικές επιστήμες», καθώς και των οκτώ επιλαχόντων υποψηφίων του. γ) Τέλος, επιθυμεί να έχει πρόσβαση στο δικό του φάκελο και συγκεκριμένα να του χορηγηθεί σε αντίγραφο η αξιολόγηση- μοριοδότηση επί της ερευνητικής προτάσεως του.

4. Το αίτημα του Λ.Κ. εξετάστηκε από το ΔΣ του ΙΚΥ (26^η/14.12.2016 συνεδρία) το οποίο αποφάσισε να μην δοθούν αντίγραφα των προτάσεων των διδακτορικών ερευνών «διότι πιθανώς προστατεύονται από τη νομοθεσία περί προστασίας πνευματικής ιδιοκτησίας, καθώς είναι πρωτότυπες ερευνητικές προτάσεις με στοιχεία καινοτόμα, οι οποίες είναι (πνευματική) ιδιοκτησία των αιτούντων βάσει των οποίων θα διεξάγουν το διδακτορικό τους

και επίσης εμπίπτουν στα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα του ν. 2472/1997», ενώ στον αιτούντα αποφασίστηκε να δοθούν αντίγραφα του δικού του φακέλου.

5. Μετά από αυτό υποβλήθηκε το ερώτημα αν το ΙΚΥ υποχρεούται να χορηγήσει αντίγραφα των ερευνητικών προτάσεων των συνυποψήφιων του αιτούντος με τις επ' αυτών μοριοδοτήσεις – αξιολογήσεις όπου πέραν των στοιχείων των υποψηφίων αναφέρονται και τα ονόματα των βαθμολογητών.

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

6. Στα άρθρα 5Α και 10 του ισχύοντος Συντάγματος του 1975/1986/2001 ορίζονται, μεταξύ άλλων, αντιστοίχως, και τα εξής:

«Άρθρο 5Α

1. Καθένας έχει δικαίωμα στην πληροφόρηση όπως νόμος ορίζει., Περιορισμοί στο δικαίωμα αυτό είναι δυνατόν να επιβληθούν με νόμο μόνον εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι και δικαιολογούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας, καταπολέμησης του εγκλήματος και προστασίας δικαιωμάτων και συμφερόντων τρίτων ... ».

«Άρθρο 10.

1. ... 3 Η αρμόδια υπηρεσία ή αρχή υποχρεούται να απαντά στα αιτήματα για παροχή πληροφοριών και χορήγηση εγγράφων, ιδίως πιστοποιητικών, δικαιολογητικών και βεβαιώσεων μέσα σε ορισμένη προθεσμία, όχι μεγαλύτερη των 60 ημερών, όπως νόμος ορίζει. Σε περίπτωση παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής ή παράνομης άρνησης, πέραν των άλλων τυχόν κυρώσεων και έννομων συνεπειών, καταβάλλεται και ειδική χρηματική ικανοποίηση στον αιτούντα, όπως νόμος ορίζει».

7. Στο άρθρο 5 του Ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' - 45), όπως ισχύει, ορίζονται, μεταξύ άλλων και τα εξής:

«1. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτηση του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της

Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις. 2. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτηση του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεση του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές. 3. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβλάπτεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις... 4. Το δικαίωμα των παραγράφων 1 και 2 ασκείται: α) με μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας, ή β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο. Η σχετική δαπάνη αναπαραγωγής βαρύνει τον αιτούντα, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά.....5. Η άσκηση του κατά τις παραγράφους 1 και 2 δικαιώματος γίνεται με την επιφύλαξη της ύπαρξης τυχόν δικαιωμάτων πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας. 6.....».

8. Στα άρθρα 1 και 3 του Ν. 3448/2006 «Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα....» (ΦΕΚ Α' 57), με τον οποίο ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία 2003/98/ΕΚ (L345/90/31.12.2003) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17-11-2003, ορίζονται, κατ' αντιστοιχία, πλην άλλων και τα εξής:

Άρθρο 1

«Αντικείμενο

Αντικείμενο ρύθμισης των διατάξεων των άρθρων 1 έως 13 αυτού του νόμου είναι ο καθορισμός, σύμφωνα και με την Οδηγία 2003/98/ΕΚ (L345/90/31.12.2003), των όρων, των προϋποθέσεων, καθώς και των τρόπων διευκόλυνσης της περαιτέρω χρήσης εγγράφων, που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα, όπως τα έγγραφα και οι φορείς καθορίζονται στις επί μέρους διατάξεις των άρθρων 3 και 4 αυτού του νόμου. Οι κείμενες διατάξεις για την πρόσβαση στα παραπάνω έγγραφα εξακολουθούν να ισχύουν, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων αυτού του νόμου.

Άρθρο 3

«Πεδίο εφαρμογής

1.Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 14 αυτού του νόμου δεν εφαρμόζονται σε έγγραφα: α) ε) Σε έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή εκπαιδευτικών, ερευνητικών ή και πολιτιστικών ιδρυμάτων, όπως σχολεία. Α.Ε.Ι, Τ.Ε.Ι., αρχεία, βιβλιοθήκες, μουσεία, ορχήστρες, λυρικές σκηνές, θέατρα και ερευνητικών εγκαταστάσεων ή άλλων οργανισμών τήρησης αποτελεσμάτων ερευνών. Τα υπό στοιχεία δ' και ε' έγγραφα μπορεί να χορηγούνται για περαιτέρω χρήση, εφόσον αυτό προβλέπεται από γενικές διατάξεις ή διατάξεις που διέπουν τον οικείο φορέα».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

9. Με τις διατάξεις του ν.2690/1999, οι οποίες θεμελιώνονται στα άρθρα 5 Α παρ. 1 και 10 παρ. 1 και 3 του ισχύοντος Συντάγματος, θεσπίζεται το δικαίωμα πρόσβασης των διοικουμένων στα έγγραφα της Δημόσιας Διοίκησης, κα τ' επιταγή της βασικής και θεμελιώδους αρχής της φανεράς δράσεώς της, καθιερωμένης και στο πρωτογενές κοινοτικό δίκαιο με το άρθρο 255 της Συνθήκης Ε.Κ. Περαιτέρω, καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις υπό τους οποίους ο ενδιαφερόμενος δύναται να λαμβάνει γνώση και αντίγραφα διοικητικών εγγράφων που τον αφορούν ή και ιδιωτικών εγγράφων, δικών του ή τρίτων, που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες (υπηρεσίες του Κράτους, των Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου - βλ. Α. Τάχο ο.π.) και είναι σχετικά με υπόθεση του, η οποία ή εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές. Ειδικά για τις περιπτώσεις διεξαγωγής δημόσιου διαγωνισμού υπό όρους όμοιους με εκείνους που περιγράφονται στη περίπτωση που μας απασχολεί, (οράτε ανωτ. σκέψη 2) έχει γίνει δεκτό από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους ότι διοικητικά έγγραφα κατά την έννοια του άρθρου 5 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας είναι μεν καταρχήν τα συντασσόμενα από τις υπηρεσίες, πλην όμως, ως διοικητικά έγγραφα θεωρούνται και τα ιδιωτικά εφόσον χρησιμοποιήθηκαν ή ελήφθησαν υπόψη για τη διαμόρφωση κρίσεως, γνώμης ή για τον καθορισμό διοικητικής δράσεως (Γν/ση ΝΣΚ 366/2006, 166/2007, 480/2008, 535/2008 72/2010 κ.α. Α. Τάχος ο.π. σελ 214 επομ.). Περαιτέρω, έχει γίνει δεκτό ότι τα γραπτά δοκίμια εξετάσεων ενός δημόσιου διαγωνισμού έχουν διφυή χαρακτήρα, ήτοι κατά το μέρος μεν που συντάσσονται από τον υποψήφιο αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα, κατά το μέρος δε που προβλέπουν

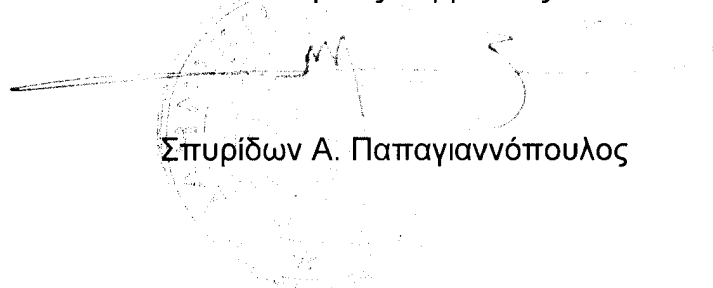
τη βαθμολογία των βαθμολογητών αποτελούν διοικητικά έγγραφα (ΔΕΑ 369/2011, ΝΣΚ 33/2014).

10. Τα γραπτά δοκίμια του διαγωνισμού του ΙΚΥ αφορούν δημόσιο διαγωνισμό, αποτελούν δε υποβολή ερευνητικής πρότασης στο πλαίσιο του προγράμματος υποτροφιών με τίτλο: «Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού μέσω της υλοποίησης διδακτορικής έρευνας – 1^{ος} κύκλος ΕΣΠΑ 2014-2010». Επομένως και μόνο λόγω του αντικειμένου του επίμαχου διαγωνισμού, τα δοκίμια αυτά είναι πρωτότυπες ερευνητικές προτάσεις με στοιχεία καινοτόμα και ως τέτοια αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία των συμμετασχόντων βάσει των οποίων θα διεξάγουν το διδακτορικό τους και υπάγονται στα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα ενός εκάστου εξ αυτών. Τα προσωπικά αυτά δεδομένα βρίσκονται στην κατοχή του ΙΚΥ και μόνον, απαγορεύεται δε από το νόμο (ανωτέρω σκέψη 8) η καθ' οιονδήποτε τρόπο περαιτέρω χρήση τους (ως τέτοιας νοουμένης και της χορήγησης αντιγράφου προς τρίτο) εκτός εάν υπάρχει ρητή διάταξη που αφορά τον κατέχοντα φορέα που θα ορίζει ρητά ότι δικαιούται ο φορέας αυτός να κάνει περαιτέρω χρήση. Και στη περίπτωση όμως αυτή, είναι στην ευχέρεια του φορέα να προσδιορίσει τη χρήση αυτή και εξακολουθεί να υπάρχει η υποχρέωσή του για διαφύλαξη των προσωπικών δεδομένων που προστατεύονται από πνευματική ιδιοκτησία. Εξάλλου και η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα στο πλαίσιο δημόσιου διαγωνισμού του ΑΣΕΠ έκρινε ότι είναι επιτρεπτή η πρόσβαση υποψηφίων διαγωνισμών του ΑΣΕΠ ή γενικά δημοσίων διαγωνισμών στα γραπτά δοκίμιά τους και μόνον, ως και των υποψηφίων πανελλαδικών εξετάσεων στα γραπτά δοκίμιά τους και μόνον (ΑΠΔΠΧ 40/2006 και 66/2006). Τέλος οι επικαλούμενες από τον αιτούντα αποφάσεις της Αρχής δεν αφορούν το περιεχόμενο των δοκιμίων των υποψηφίων, εν πάση δε περιπτώσει είναι αποφάσεις προγενέστερες του ν. 3448/2006, που απαγορεύει ρητά την οποιαδήποτε περαιτέρω χρήση, στην οποία (περαιτέρω χρήση) περιλαμβάνεται και η χορήγηση αντιγράφου σε τρίτο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

11. Ενόψει των παραπάνω ορθώς το ΔΣ του ΙΚΥ αποφάσισε τη χορήγηση στον αιτούντα του δικού του δοκιμίου και μόνον, κατ' εφαρμογή των ισχυουσών ως άνω απαγορευτικών και εξαιρετικών διατάξεων.

Ο Νομικός Σύμβουλος

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Σπυρίδων Α. Παπαγιαννόπουλος', is written over a faint, circular official stamp. The stamp contains some illegible text and a central emblem.

Σπυρίδων Α. Παπαγιαννόπουλος